

ת"פ 45183/03/15 - רשות המיסים-מע"מ: היחידה המשפטית לתיקים מיוחדים נגד עאמר אבו רמילה (עציר) -, מוחמד בשיתי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 45183-03-15 רשות המיסים-מע"מ נ' אבו רמילה (עציר) 05 דצמבר 2016
ואח'
לפני כבוד השופטת מיכל ברק נבו
בעניין רשות המיסים-מע"מ: היחידה המשפטית לתיקים מיוחדים

המאשימה

על ידי ב"כ עו"ד ליאת בכור ועדי בובליל

נגד

1. עאמר אבו רמילה (עציר) - (לא בעניינו)
2. מוחמד בשיתי (עציר)

הנאשמים

על ידי ב"כ עו"ד איברהים עיאד

גזר דין לנאשם 2

הרקע

1. בכתב האישום שלפניי נאשמים שניים. הנאשם שדינו נגזר כעת הוא נאשם 2, והוא יכונה מכאן ואילך **הנאשם**. שני הנאשמים הגיעו להסדרי טיעון, בהמשך להליך גישור שנעשה על ידי כבוד השופטת ליאורה ברודי. זאת, לאחר שנשמעו כ-15 מועדי הוכחות. עניינו של נאשם 1 טרם הסתיים. הנאשם דן הודה, במסגרת הסדר הטיעון, בכתב האישום המתוקן, וביום 27.10.16 הוכרע דינו.

בהתאם להסדר הטיעון, הנאשם יודה ויורשע בכתב האישום המתוקן. הצדדים יעתרו במשותף להטלת עונש מאסר בפועל בן 5.5 שנים (בניכוי ימי מעצרו של הנאשם), ויתירו לשיקול דעת בית המשפט את גובה הקנס ומשך המאסר המותנה שיוטלו על הנאשם.

כתב האישום המתוקן

2. בחלק הכללי של כתב האישום נכתב שבתקופה, שנמשכה לכל הפחות מאפריל 2013 ועד לפברואר 2015, פעל **הנאשם** ביחד עם תשעה אנשים נוספים (ובהם נאשם 1), במסגרת קבוצה בראשותו של **אוסמה אבו כאטר** [**אוסמה**], לקשירת קשר לביצועה של תוכנית עבריינית שבמסגרתה ביצעו עבירות שונות, ביניהן, מכירת חשבוניות מס כוזבות לכל דורש, בהיקף של מאות מליוני שקלים, תמורת תשלומי עמלה שונים. הקבוצה התארגנה בצורה שיטתית ומתוחכמת תוך חלוקת תפקידים ברורה ומוגדרת בקבוצה, כאשר כל חבר יודע את חלקו ומהו תחום האחריות שלו. מטרתם הייתה השגת רווחים מבלי שיהיה עליהם לשלם מיסים. לצורך כך, ועל מנת למקסם רווחיהם, להסוות ולהסתיר

עמוד 1

את מעורבותם בביצוע תוכניתם זו, הפעילה הקבוצה עשרות חברות קש על שם אחרים, שעל שמן הוציאו אלפי חשבוניות פיקטיביות. הקבוצה, ביחד עם 30 חברות ואחרים, קשרה קשר עם רוכשי החשבוניות וזאת על מנת שהרוכשים יוכלו להגדיל באמצעות החשבוניות, באופן פיקטיבי, את הוצאותיהם לצרכי מס הכנסה, ולנכות את החשבוניות הפיקטיביות בדיווחיהם התקופתיים למע"מ.

במסגרת הקשר עבר הנאשם עבירות על **חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 [חוק מע"מ], פקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 [פקודת מס הכנסה], חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 [חוק איסור הלבנת הון] וחוק העונשין, התשל"ז-1977 [חוק העונשין]**, הונה את רשויות המס, התחמק וסייע לאחרים להתחמק מתשלומי מע"מ ומס הכנסה בסכום של כ- **₪ 333,000,000** שלא כדין, וסייע להלבנת הון בסך כולל של לא פחות מ- **₪ 114,610,176**. כמו כן ביצע עבירות נוספות.

3. בקבוצה התקיימה, כאמור לעיל, חלוקת תפקידים. אוסמה היה, כאמור, זה שניהל את פעילות הקבוצה והתווה אותה. מלבדו שימשו חברים מסויימים בקבוצה (ובהם **עאסם**^[1]) כאנשי כספים; אחרים (ובהם אחד מחברי הקבוצה בשם **אנדרו**^[2]) פיקחו על פעילות הקבוצה ועל לקוחות חדשים, וביצעו רישום של פעילות הקבוצה; הנאשם, נאשם 1 ועוד שניים פעלו כראשי צוותים בקבוצה וכמוציאים לפועל של הפעילות העבריינית כולה, כל אחד לפי חלקו; אחר (בשם **שלום**^[3]) פעל, בהנחיית אוסמה וחברי הקבוצה, לאיתור וגיוס אנשים, על פי רוב בעלי זהות יהודית הנתונים במצוקה כלכלית, וזאת לצורך רישומם כמנהלים או בעלי מניות בחברות הקש ואחרות ברשם החברות, הוא דאג להשיג חברות באופן שיטתי, בהתאם להנחיותיו של אוסמה וביצע תפקידים רבים נוספים.

הקבוצה פעלה לרישום חלק מחבריה כמורשי חתימה בחשבונות הבנק, שבאמצעותם ובאמצעות אחרים הזמינו פנקסי שיקים על שם חברות הקש. בסמוך לכך פעלו ראשי הצוותים (ובהם הנאשם) להדפסת פנקסי חשבוניות מס על שם חברות הקש, אשר שימשו את הקבוצה בביצוע תוכניתה העבריינית במכירת מסמכים הנחזים להיות חשבוניות מס שהוצאו כדין, מבלי שבוצעה עסקה או מבלי שהתכוונו לעשות את העסקאות שלגביהן הוצאו המסמכים כאמור **[החשבוניות הפיקטיביות]**.

הקבוצה כולה הפיצה, תמורת תשלום עמלה, **4,170 חשבוניות פיקטיביות בסכום כולל של מעל 396,500,000 ₪**, כאשר **סכום המע"מ בגין עומד על סך יותר מ-59 מיליון ₪**. הנאשם קשר קשר עם הקבוצה כאמור לעיל, תמורת תשלום בהפצתן של **3,637 חשבוניות פיקטיביות בסכום כולל של כמעט 340 מיליון ₪** כאשר סכום המע"מ בגין עומד על סך של **מעל 50 מיליון ₪**.

4. לקוחות שהיו מעוניינים בהתקשרות עם הקבוצה לצורך רכישת חשבוניות פיקטיביות וניכיון ברשויות המס, פנו לכל אחד מהדרג הבכיר של הקבוצה **[המנהלים]**, שהנאשם אינו נמנה עימם, אך אנדרו נמנה עימם. לאחר קשירת הקשר בין הקבוצה ללקוחות השונים, באמצעות המנהלים, נרשמו החשבוניות הפיקטיביות על פי רוב בהנחיית הלקוחות בדבר הפרטים שאותם יש לרשום על גבי החשבוניות הפיקטיביות. הלקוח היה מקבל את החשבוניות הפיקטיביות שביקש מאחד מחברי הקבוצה. החשבוניות הפיקטיביות נרשמו בכזב בכרטיסי הנהלת החשבונות של הלקוחות, משל שיקפו

עסקאות אמת מול מוציאן, וכנגדן נרשמו תשלומים שבוצעו לכאורה בגין העסקאות. פתיחת החברות וקבלת מספר הח.פ. במרמה, כמו גם פתיחת חשבונות הבנק ותיק החברה במע"מ ומס הכנסה, נעשו תוך שימוש במסמכים וחותרות מזויפות, ובמטרה ליצר מצג שווא של חברה לגיטימית, ישות משפטית נפרדת בעלת מספר ואפשרות לבצע פעולות במוסדות ציבוריים.

הקבוצה פעלה לביצוע עבירות קשיר לביצוע פשע, קבלת דבר במרמה, רישום כוזב במסמכי החברות הפיקטיביות וזיוף. הנאשם קשר קשר להוצאת חשבוניות פיקטיביות בנסיבות מחמירות אשר סכום העסקאות בהם הוא **קרוב ל-340 מיליון ₪, וסכום המע"מ עומד על סך של מעל 50 מיליון ₪**, וכן ביצע עבירות נוספות על פי חוק מע"מ: ניהול פינקסי חשבונות כוזבים, שמוש במרמה ותחבולה כדי להתחמק ממס, ועבירות של סיוע לאחר להתחמק מתשלום מס. הקבוצה השתמשה במרמה, עורמה ותחבולה במזיד והכינה פנקסים כוזבים, במטרה לסייע ללקוחות להתחמק ממס בכל אחת משנות המס 2013 - 2015, בסך כולל של כמעט **340 מיליון ₪**, וכן השתמשה במרמה, עורמה ותחבולה במזיד, ובכוונה להתחמק ממס, בסך של כ- **27 מיליון ₪**.

הנאשם סייע לביצוע עבירות הלבנת הון, שבמסגרתן בוצעו פעולות להסוואת והסתרת מקור הכספים והפעולות האמיתיות הנעשות בו. הוא סייע לבצע עבירות הלבנת הון בסך של **יותר מ-114 מיליון ₪**.

5. **בפרק הראשון** שבו הודה הנאשם, שעניינו עבירות לפי חוק העונשין, נטען כי הקבוצה קשרה קשר לרשום 36 שכירים כבעלי מניות ומנהלים ב-50 חברות קש, כאשר השכירים לא ניהלו בפועל את החברות הללו. לצורך רישום השכירים בחברות הקש הכינה הקבוצה, בהנחיית אחד מחברי הקבוצה, מסמכי תאגיד שבהם רשמו רישומים כוזבים בקשר למטרות החברה ומורשי החתימה, ויצרו תקנון ותזכירים כוזבים. זאת עשו על ידי הנאשם ואחד אחר, במחשביהם האישיים של השניים. הנאשם היה מודע להגשת מסמכי הרישום הכוזבים והמסמכים המזויפים לרשם החברות. חברות הקש פתחו באמצעות חברי הקבוצה חשבונות בנקים שונים, הדפיסו פנקסי שיקים, פנקסי חשבוניות וקבלות על שם חברות הקש, והוציאו כאמור 4,170 חשבוניות פיקטיביות וכן 99 דיווחים תקופתיים למע"מ ומאות קבלות שניתנו כנגד תשלומים. במסגרת הקשר היה **הנאשם מעורב בהוצאת 3,637 חשבוניות פיקטיביות ו-52 דיווחים תקופתיים למע"מ**.

בגין עובדות אלה הורשע הנאשם, על פי הודאתו, ב-4 עבירות של קשיר קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499 לחוק העונשין, קבלת דבר במרמה, לפי סעיף 415 לחוק העונשין, רישום כוזב במסמכי תאגיד, לפי סעיף 423 לחוק העונשין וזיוף, לפי סעיף 418 לחוק העונשין.

6. **בפרק השני**, שעניינו עבירות מס, נטען **באישום הראשון**, שעניינו עבירות לפי חוק מע"מ, כי הנאשם והאחרים קשרו עם הלקוחות קשר להוצאת חשבוניות מס פיקטיביות על שם חברות הקש ללקוחות, הפיצו את החשבוניות תמורת עמלה, וזאת עשו באמצעות חברות הקש, בין היתר על מנת להסוות ולהסתיר את מעורבותם בביצוע העבירות ולמנוע חשיפתם לתשלומי מס.

כפי שצוין בחלק הכללי, הקבוצה פעלה באמצעות צוותים, כשכל צוות כלל ראש צוות, איש שטח ושכיר. כאשר לקוח היה מתקשר לקבוצה לקבלת חשבוניות פיקטיביות, נקבעו פגישות על ידי ראשי הצוותים, שאלהן הגיעו השכירים עם אנשי השטח, ולעיתים גם ראשי הצוותים, ביניהם הנאשם. הנאשם היה שותף לחלק מהפגישות, שבהן השכירים התחזו למנהלי חברות הקש, וחתמו על חוזי עבודה פיקטיביים מול הלקוח. עם חתימת החוזה הפיקטיבי החלה הקבוצה, באמצעות הצוות הרלוונטי, להוציא חשבוניות פיקטיביות. הקבוצה הוציאה באמצעות הצוותים אלפי חשבוניות פיקטיביות על שם חברות הקש, שהסתכמו במאות מיליוני שקלים וסכום המע"מ בגין - עשרות מיליוני שקלים.

לצורך יצירת מצג שווא שלפיו חברות הקש מבצעות עסקאות אמיתיות מול ספקים ולקוחות, פעל הנאשם ביחד עם אחרים לרישום דיווחים תקופתיים בשם חברות הקש, ולהגשתם לרשויות מס ערך מוסף. בכך, הכין הנאשם, יחד עם הקבוצה, **52 דו"חות כוזבים, שסכום מס התשומות בגינם קרוב ל-36 מיליון ₪**, זאת מתוך 99 דו"חות כוזבים שהוכנו על ידי הקבוצה, כשסכום מס התשומות בגינם עולה על **53 מיליון ₪**.

בגין מעשים אלה הורשע הנאשם על פי הודאתו בעבירה של קשירת קשר לפשע, לפי סעיף 499 לחוק העונשין, בעבירה של שמוש במרמה ותחבולה במטרה להשתמט מתשלום מס, בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק מע"מ וסעיף 117(ב)(2) ו-3 לחוק מע"מ וכן עבירה של ניהול פנקסים כוזבים או רשומות אחרות כוזבות, במטרה להתחמק מתשלום מס, לפי סעיף 117(ב)(6) לחוק מע"מ.

7. באישום השני בפרק השני, שעניינו עבירות לפי פקודת מס הכנסה, נטען כי הנאשם סייע להכין **3,637 חשבוניות כוזבות** וסייע בכך ללקוחות להתחמק מתשלום מס בהיקף של מעל **84 מיליון ₪ בשנת 2013, מעל 232 מיליון ₪ בשנת 2014 ומעל 10 מיליון ₪ בשנת 2015**.

עבור החשבוניות הפיקטיביות שאותן מכרה הקבוצה, היא הרוויחה לפחות 8% מערך החשבוניות, וסך הרווח הוא **מעל 26 מיליון ₪**.

המנהל הפעיל של הקבוצה, אוסמה, קיבל 50 אחוז מרווחי הקבוצה ולא פחות מ-13 מיליון ₪. יתר חברי הקבוצה (מלבד אוסמה ושלום), ובהם הנאשם, קיבלו 13 מיליון ₪, שאותם חילקו ביניהם לפי החלטתו של אוסמה, כאשר הנאשם מצידו **קיבל סכום שלא פחת מ-300,000 ₪**. הנאשם לא נרשם כחברה בע"מ או כעוסק לצורך מס, לא דיווח על הכנסותיו ולא שילם מיסים.

בכך התחמק הנאשם מתשלום מס, במזיד, תוך שמוש במרמה, **בסך 420,000 ₪ בשנת 2013, בסך כ-1,100,000 ₪ לשנת 2014 ובסך כ-52,000 ₪ לשנת 2015**. הוא סייע ביחד עם הקבוצה לאחרים להתחמק מתשלום מס בסך של כמעט **340 מיליון ₪**.

בגין עובדות אלה הורשע הנאשם על פי הודאתו ב-3 עבירות לפי סעיף 220(4) לפקודת מס הכנסה, ו-3 עבירות לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה.

8. בפרק השלישי שעניינו עבירות הלבנת הון, נטען כי עבירות קשירת הקשר להוצאת חשבוניות פיקטיביות, כמו גם קבלת דבר במרמה ורישום כוזב במסמכי תאגיד, הן עבירות מקור על פי חוק איסור הלבנת הון. 33 מלקוחות החברה קיבלו חשבוניות פיקטיביות ושילמו כנגדן בהמחאות והעברות בנקאיות, לפי דרישת הנאשמים. חלק מהתשלומים, בסך כ-82 מיליון ₪, הועברו לחשבונות הבנק של חברות הקש. חלק מהתשלומים, בסך כ-5 מיליון ₪, הועברו לכרטיסי הקבוצה אצל נותני שירותי מטבע. רווחי הקבוצה בגין מכירת חשבוניות פיקטיביות היו מעל 27 מיליון ₪, שהם רכוש שמקורו בביצוע עבירות המקור, או רכוש ששימש לביצוען. מכאן, שסך של יותר מ-114 מיליון ₪, שמורכב מתשלומים כנגד חשבוניות פיקטיביות בחשבונות הבנק של חברות הקש, מתשלומים אצל נותני שירותי מטבע ומרווחי הקבוצה, הם רכוש אסור, שהנאשם סייע להסוות את מקורו. זאת עשה בכך שפתח, במרמה, ביחד עם חברי הקבוצה, 36 חשבונות בנק על שם חברות קש ורשם את חברי הקבוצה כמורשי חתימה. הנאשם סייע לקבוצה להפקיד 148 המחאות, שנרשמו בספרי הנהלת החשבונות של הלקוחות כתשלום עבור חשבוניות פיקטיביות. סך ההמחאות לפקודת חברות הקש עולה על 5 מיליון ₪, והנאשם סייע לקבוצה להחזיק את הכספים בחשבונות הבנק של חלק מחברות הקש.

כמו כן סייע הנאשם לקבוצה להחזיק כספים שהתקבלו ב-541 העברות בנקאיות בחלק מחשבונות הבנק של חברות הקש. העברות אלה סכומן מעל 82 מיליון ₪. במטרה להסוות את מעורבות חברי הקבוצה בביצוע העבירות, משכה הקבוצה, בסיוע הנאשם, את עיקר הכספים שהופקדו בחשבונות הבנק למזומן והחזירה ללקוחות את הכספים שהועברו על ידם בניכוי עמלה.

במטרה להסוות את מקור הרכוש האסור, הנאשם סייע לקבוצה לפתוח כרטיסי לקוח אצל נותן שירותי מטבע על שם אחרים, ולהפקיד מעל 15 מיליון ₪. סך התשלומים שהועברו לחשבונות הבנק על שם חברות הקש היה 83 מיליון ₪. הנאשם סייע לקבוצה לבצע פעולות ברכוש אסור, תוך שמוש בחברות הקש, בסך העולה על 114 מיליון ₪.

בגין זאת הורשע על פי הודאתו בעבירה של סיוע לעשות פעולה ברכוש אסור, במטרה להסתיר את מקורו, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון יחד עם סעיף 31 לחוק העונשין.

טיעוני הצדדים לעונש

9. מאחר שלעניין תקופת המאסר מדובר ב"הסדר סגור", הצדדים לא טענו לפי המתווה של תיקון 113 לחוק העונשין, אלא ניסו לשכנע מדוע ראוי לכבד את ההסדר. בהמשך לכך, טען כל צד בנושא גובה הקנס.

10. ב"כ המאשימה ציינה כי אלמלא הסדר הטיעון, עונש המאסר שהייתה מבקשת להטיל על הנאשם היה חמור, עד כדי פי שניים, מהעונש המוסכם. בהגיעה להסדר הטיעון התייחסה המאשימה למספר העבירות, **חומרות, ההיקפים הכספיים** (עבירות מס בסכום כולל של 333 מיליון ₪, שסכום המע"מ בגינן עומד על 50 מיליון ₪, ועבירות לפי חוק איסור הלבנת הון בהיקף של 114 מיליון ₪), **משך ביצוע העבירות** (כשנתיים), **השיטתיות והתחכום הרב בביצוע העבירות**. עוד שקלה המאשימה את מיקומו של הנאשם בתוך ההירארכיה של הקבוצה (**חלקו בביצוע העבירה**) - הוא

לא היה מראשי הקבוצה, אך היה ראש צוות בתוכה, וגם זייף בעצמו מסמכים על מחשבו האישי. המאשימה שקלה גם את הפגיעה הקשה באינטרסים המוגנים של כלכלת המדינה, שמירה על הקופה הציבורית, השיוויון בנשיאת נטל המס. עוד הדגישה את חשיבות ההרתעה בעבירות כלכליות.

לזכות הנאשם הביאה המאשימה בחשבון את הודייתו. זו גם מלמדת על לקיחת אחריות וגם הביאה לחסכון משמעותי ביותר בזמן ציבורי. עוד שקלה העדר עבר פלילי.

בטיעוניה לעניין הקנס עתרה ב"כ המאשימה למתחם שבין 300,000 ₪ ל-500,000 ₪, וביקשה שהקנס לא יפחת מ-300,000 ₪. זאת, בהתחשב בכך שעל פי כתב האישום המתוקן, שבו הודה הנאשם, שולמו לו לא פחות מ-300,000 ₪. היא ציינה כי מעבר לכך, יתכן שיש לנאשם מקורות הכנסה מעיסוקיו עובר למעצרו, למשל ממכון פסיכומטרי שניהל. לשם השוואה מול אחרים בפרשה ציינה המאשימה כי על אנדרו הוטל קנס של 300,000 ₪, על אחר - 250,000 ועל אחד שהואשם כמסייע לקבוצה (שלום כהן) הוטל קנס של 200,000 ₪. התובעת הפנתה לעקרונות הכלליים בנוגע להטלת קנסות בעבירות כלכליות, ובהם: העדפת האינטרס הציבורי והשיקול ההרתעתי על פני נסיבות אישיות של נאשם (רע"פ 254/06 קעדאן נ' מדינת ישראל [20.6.06]), הפיכת העבירה לבלתי משתלמת מבחינה כלכלית, הכאת העברין בכיסו (ע"פ 1601/03 עיני נ' מדינת ישראל [14.3.05]), הטלת קנס שהוא גבוה מסכום הרווח שהופק (עפ"ג (מחוזי תל אביב) 12482-07-11 מדינת ישראל נ' רייך [14.11.11]), והעובדה שמצבו הכלכלי של נאשם, כשלעצמו, אינו יכול להוות שיקול מספיק להקלה בעונש (רע"פ 977/13 אודיזי נ' מדינת ישראל [20.2.13]).

כמו כן הפנתה לקנסות שהוטלו בתיקי עבירות מס בהיקפים דומים: רע"פ 4261/13 נימני נ' מדינת ישראל (18.6.13), שם הוטל קנס של 500,000 ₪ על נאשם שהורשע בשלושה תיקים מצורפים שבהם סכום החשבוניות הפיקטיביות עמד על 71 מיליון ₪, וסכום המע"מ הנובע על כ-11 מיליון ₪. מדובר היה בנאשם שהביא ראיות למצבו הכלכלי הקשה וחרף האמור, הוטל הקנס הנ"ל שאושר גם בבית המשפט המחוזי וגם בבית המשפט העליון. ת"פ (מחוזי תל אביב) 43665-11-11 מדינת ישראל נ' אריה שירזי [7.12.15] שם דובר במי שקשר קשר להוציא חשבוניות פיקטיביות בלמעלה מ-25 מיליון ₪ וביצע עבירות הלבנת הון בהיקף של 14.5 מיליון ₪. בית המשפט קבע מתחם קנס שבין 850,000 ₪ למיליון ₪ והטיל קנס של מיליון ₪.

מאחר שלטעמה של המאשימה עונש המאסר שעליו הוסכם הוא עונש ראוי, אך מקל מאד, יש לאזנו בקנס משמעותי ולכן ביקשה לכבד את ההסדר ולהטיל קנס שלא יפחת מ-300,000 ₪.

11. ב"כ הנאשם הצטרף לביקשה לכבד את הסדר הטיעון. הוא ביקש להדגיש שניהול התיק עד הנקודה שבה נהול לא היה ניהול סרק, שכן הוא הוביל לתיקון כתב האישום ואיפשר הגעה להסדר. לטעמו, עונש מוסכם של 5.5 שנות מאסר אינו משקף הסדר מקל, כלל ועיקר. לדבריו, עבור מי שזהו לו מאסר ראשון, גם תקופת המעצר הממושכת הייתה קשה וגם המשך המאסר יהיה קשה. הוא הדגיש את העדר העבר הפלילי, גם בהיבט השוואתי למקרים אחרים שאליהם הפנתה התובעת בפסיקה שהביאה לדוגמא.

לעניין הקנס, ציין הסנגור כי המתחם שלו עתרה המאשימה הוא גבוה מדי, גם ביחס לאחרים בפרשה שדינם נגזר. לדבריו, היו כאלה שחלקם היה גדול משל הנאשם והוטל עליהם קנס נמוך מזה שהמאשימה עותרת לו כאן. למשל - שלום כהן^[4], שהוטל עליו קנס של 200,000 ₪, היה - על פי חלק גדול מהעדים שהעידו - זה שגייס את האחרים לקבוצה (ת"פ (מחוזי תל אביב) 47872-03-15 **מדינת ישראל נ' שלום מאיר** [8.9.16]). למשל - על **עאסם**, ששימש על פי כתב האישום אחד מאנשי הכספים של הקבוצה, והיה לו עבר פלילי בעבירות דומות, שבגינן אף נשא מאסר בפועל בעבר, הוטל קנס של 250,000 ₪ בלבד, וזאת בהסכמת המאשימה (ת"פ (מחוזי י-ם) **מדינת ישראל נ' עאסם בשיתי** [27.10.16]). למשל - על **אנדרו**, שהיה אחד הבכירים ברשת, הוטל קנס של 300,000 ₪, אף שגם לו היה עבר פלילי בעבירות דומות, ואף שצירף תיק נוסף של עבירות מס בהיקף של עשרות מיליוני ₪ (ת"פ (מחוזי תל אביב) 47872-03-15 **מדינת ישראל נ' אנדרו בשיתי** [6.9.16] **[עניין אנדרו בשיתי]**).

הסנגור ציין כי אין לנאשם שום מקורות פרנסה נוספים, כפי שטענה ב"כ המאשימה. המכון הפסיכומטרי שניהל נסגר מספר חודשים לאחר מעצר הנאשם. משפחתו, הכוללת אשה ובן, מתקיימת רק מקצבת ביטוח לאומי. אשתו של הנאשם נאלצה, בשל חסרון הכיס, לנטוש את הבית השכור שבו התגוררה, ועברה לגור עם משפחתה. בנו של הנאשם, כיום בן שנתיים, נולד שלושה חודשים לפני שהנאשם נעצר.

נוכח כל אלה, בהתחשב במיקומו של הנאשם בהירארכיה, בהתחשב במצבו הכלכלי, נוכח העדר עבר פלילי, בהתחשב בקנסות שהוטלו על האחרים, ובהתחשב בעונש המאסר החמור שעליו הוסכם עותרת ההגנה להטלת קנס מקל.

12. הנאשם בדבריו האחרונים ציין כי הוא מתבייש במה שגרם לעצמו, למשפחתו ולבנו. הוא התנצל וציין שהמספרים המופיעים בכתב האישום לא קרובים בכלל לכספים שהגיעו לכיסו בפועל. הוא נכנס לכל העניין מתוך מטרה לסייע למשפחתו כלכלית ובסופו של דבר הוא מאבד את כל משפחתו. אשתו ביקשה להתגרש ממנו בגלל המצב הנוכחי. הנאשם ואשתו נשואים שבע שנים, חמש שנים בלי ילדים, וכשנולד בנו - מיד נעצר. לדבריו, כל רצונו הוא לסיים לשאת את עונשו כדי שיוכל לשוב להיות עם בנו. הוא הדגיש כי למרות שלאורך דיוני ההוכחות שררה אווירה נינוחה, שלעיתים אף נשזרה בצחוק והתבדחויות, המעמד קשה לו מאד.

הוא ציין כי במסגרת המעצר הוא ממשיך לרכוש כלים, שיסייעו לו להמשיך בחייו לאחר תום המאסר. הוא ציין כי הוא משתמש בכישורי ההוראה שלו גם במעצר ומנסה להועיל.

בסוף דבריו ביקש בכל לשון של בקשה שדינו יגזר מהר ככל האפשר, שכן בתוך ימים ספורים נפתחת סדנה טיפולית שבה הוא מאד רוצה להשתלב, והיא פתוחה רק למי שנגזר דינו ועניינו הסתיים.

13. אציין, כי לאחר מועד הטיעונים לעונש הגיעה חוות דעת משב"ס, שאותה ביקשתי (לבקשת הנאשם) מבעוד מועד. בחוות הדעת (מיום 27.11.16) צוין כי אין לנאשם בעיות משמעת, הוא נותן בדיקות שתן נקיות, ולאור רמת השכלתו ויכולותיו, הוא משולב כעוזר הוראה בכיתת מתחילים בהקניית השפה העברית לעצורים אחרים. צוין כי הוא מתפקד

בצורה חיובית, נרתם לכל משימה המוטלת עליו החל בעבודות נקיין והמשך במשימות הוראה. עוד צוין כי יש כוונה לשלבו בקבוצת "כישורי חיים" שתפתח בזמן הקרוב, ובהמשך ישולב בקבוצת ניהול כעסים. לסיכום נכתב כי הנאשם מתפקד ומסייע מתוך רצון ובחירה, נרתם מכך ותורם לאחרים.

דין והכרעה

ההסדר - רכיב המאסר

14. נקבע לא אחת, כי קיומו של הסדר טיעון המתייחס לעונשו של הנאשם, בין אם קובע טווח ענישה ובין אם עונש קונקרטי, אינו מבטל את תחולת ההוראות שנקבעו במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין, ואין בהסכמת הצדדים לעניין העונש הראוי כדי למנוע מבית המשפט לבחון את העונש המוסכם על פי המבחנים הקבועים בחוק, תוך יישום הוראותיו. עניינו של התיקון הוא בקביעת אמות מידה לגזירת עונשו של נאשם. התיקון אינו מוציא במפורש, לעניין תחולת אמות מידה אלו, מצב בו ערכו הצדדים הסדר טיעון לעניין העונש (ע"פ 4301/15 **פינטו נ' מדינת ישראל** [5.1.16] [עניין **פינטו**], פסקה 27, תוך ציטוט מ-ע"פ 512/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** [4.12.13], פסקה 19).

עם זאת, מאחר שרכיב המאסר מוסכם על ידי הצדדים, אני רואה עין בעין עימם כי די בהתייחסות לתיקון 113 בקצרה, ובנקודות. סבורני שב"כ המאשימה ציינה בטיעוניה, שפורטו לעיל, את כל השיקולים הרלוונטיים והצריכים לעניין, ואיני מוצאת לחזור על הדברים.

15. לעניין כיבוד הסדר הטיעון: העקרונות לבחינת הסדר טיעון נדונו אינספור פעמים בפסיקה, ובתי המשפט חזרו על ההלכה שנקבעה בע"פ 1958/98 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד נז(1), 577 (2002), ואין צורך לחזור על הדברים פעם נוספת. הלכה זו עומדת גם לאחר תיקון 113 לחוק העונשין, כפי שנקבע גם בעניין **פינטו** (על כל הפניותיו), וגם בע"פ 512/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** [4.12.13], שדן בתחולת ההלכות הקודמות, לאחר שנחקק תיקון 113.

ההלכה שלפיה הסדר לא יכובד רק במקרים חריגים נכונה, ביתר שאת, כאשר הסדר נרקם בעקבות גישור שנעשה על ידי שופט מגשר, כפי שנקבע בע"פ 1454/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** [10.8.15], פסקה 22:

"גם כאשר מדובר בהסכמות שהושגו במסגרת גישור שיפוטי, רשאי בית המשפט, הדן בתיק העיקרי, לסטות מההסדר מהטעמים החריגים שפורטו בפסיקה. ואולם, הנני סבור כי יש לתת משקל נוסף לעובדה כי ההסדר הושג בתיווכו (ולעיתים אף בעידודו) של שופט המטפל בגישורים פליליים, ועל כן אינטרס ההסתמכות והציפייה של הנאשם כי ההסדר יכובד, עומד על רף גבוה ביותר. לטעמי, יש צורך בנסיבות חריגות במיוחד על מנת לסטות מהסדר טיעון שהושג באופן זה, ולא יהיה די, ככלל, בנסיבות "הרגילות" המצדיקות סטייה מהסדר הטיעון".

16. על הפרשה שלפנינו אמר כב' השופט הבכיר צבי גורפינקל, בעניין **אנדרו בשיתי**, כך:

"מדובר באחת הפרשיות החמורות שנחשפו בתחום של הוצאת חשבוניות כוזבות תוך רישום עשרות

חברות קש ע"י שימוש במסמכים מזויפים, כאילו חברות אלה מספקות עבודות ושירותים תמורת חשבוניות, כאשר בפועל לא בוצעה כל עבודה ולא ניתן כל שירות, ובכך אלה שרכשו את החשבוניות ניכו שלא כדין את סכום החשבוניות מתשלומי המע"מ שהם חייבים, והגדילו את הוצאותיהם על מנת לשלם מס הכנסה מופחת. מדובר בהוצאת חשבוניות כוזבות בסכום עצום של מאות מיליון שקלים שהמס המגיע מהן הינו עשרות מיליוני שקלים".

אין לי אלא להצטרף לכל דבריו.

הוא המשיך וקבע:

"העונש שעליו הוסכם בין הצדדים אינו חורג מרמת הענישה הראויה, כאשר יש לזכור שהנאשם אינו מראשי הקבוצה, אינו היוזם ולא הוגה הרעיון, והצטרף לתוכנית העבריינית רק אחרי שהקבוצה כבר החלה לפעול. בהתחשב בעובדה שהנאשם שיתף פעולה עם גורמי החקירה, הודה מיד באשמתו וקיבל אחריות על מעשיו ובכך חסך את הצורך בשמיעת מאות עדים, עונש המאסר בפועל שהוסכם עליו ראוי ולכן אין צורך בקביעת מתחם ענישה ככל שהדבר מתייחס לנאשם זה".

על **אנדרו**, שותף כאמור בפרשה דנן, בכתב אישום נפרד, נגזרו 7 שנות מאסר בפועל בגין תיק זה (הוא צירף גם תיק נוסף, שבגיננו נגזר עונש נוסף) וקנס של 300,000 ₪. לגבי הקנס קבע כב' הש' גורפינקל:

"באופן רגיל, היה מקום לגזור על הנאשם, בנוסף לעונש המאסר, גם עונש של קנס כבד של מיליון ₪ לפחות. בהתחשב בהודאתו של הנאשם ובמצבו הכספי היום כאשר אין לו מקורות הכנסה ונפתחו נגדו תיקי הוצאה לפועל בסכום המתקרב למיליון ₪, וכן בהתחשב בעובדה שלא הוכח שהנאשם קיבל רווחים מהקבוצה העבריינית בסכום העולה על 300,000 ₪ למרות שהדעת נותנת כי קיבל סכום גבוה בהרבה, אני גוזר על הנאשם עונש של קנס בסך 300,000 ₪".

ניתן להתייחס גם לעונש שהוטל על שותף אחר בפרשה שנדון בנפרד - **עאסם**, שהיה מ"אנשי הכספים", כפי שצינתי בפסקה 3. עליו הוטל מאסר בן 6 שנים ו-10 חודשים, וקנס של 250,000 ₪. גם הוא הודה במיוחס לו, אלא שלחובתו היה עבר פלילי קודם.

אפנה גם לעונש שהוטל בפרשה זו על **שלום מאיר**, שלגביו קבע בית המשפט כי לא היה העבריין העיקרי בתיק, הוא לא היה ממקימי הקבוצה, הצטרף אליה כעבור שנתיים וגם לא קיבל נתח מהרווחים. אותו **שלום** הורשע כמסייע בלבד, לגבי כלל הפרשה, ובית המשפט קבע כי הוא לא היה חלק אינטגרלי מהקבוצה, אלא חיצוני לה. גם הוא הודה במסגרת הסדר, אך בעניינו לא הייתה כל הסכמה לעונש. הוא היה בעל עבר פלילי רלוונטי, ובית המשפט גזר עליו 6 שנות מאסר בפועל וקנס של 200,000 ₪.

17. ב"כ המאשימה בטעוניה ציינה עקרונות ענישה כלליים בעבירות מס. על אלה ניתן ללמוד גם מפסקי דין נוספים רבים. כך, למשל, רע"פ 6095/06 **צדוק חיים לוי נ' מדינת ישראל** [5.11.06], מתייחס לעניין פגיעתן הרעה של

עבירות המס והעונשים הראויים להן; רע"פ 2638/13 **אלי עובדיה נ' מדינת ישראל** [28.4.13], פסקאות 14 - 15 לפסק הדין וכן רע"פ 4684/12 **נחלי נ' מדינת ישראל** [4.6.12], המתייחסים לעניין ההלכה כי בעבירות כלכליות יש לתת משקל רב יותר לשיקולי הרתעה מאשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם, וזו ההלכה גם לאחר כניסתו לתוקף של תיקון 113 לחוק העונשין.

18. בהתחשב בכל אלה, ובעיקר בהתחשב במיקומו של הנאשם במארג של הקבוצה העבריינית (ויצוין שכל אלה שנגזר דינם זה מכבר - הודו ולקחו אחריות), כמו גם בהעדר עבר פלילי, **אני סבורה כי עונש המאסר שעליו הוסכם - 5.5 שנים - הוא סביר וראוי**, ועל כן אאמץ את הסדר הטיעון. לקחתי בחשבון לזכות הנאשם גם את הדברים החיוביים עד מאד שנכתבו בחוות דעת שב"ס, שניתן לראות בהם ראשית שיקום, והתייחסתי גם לנסיבותיו האישיות, כפי שתיאר אותן בדבריו האחרונים.

הקנס

19. מהשוואה בין הנאשם לאחרים אגזור גם את הקנס: **אנדרו** היה בעל מעמד בכיר יותר בקבוצה, ובעל עבר פלילי. לצד מאסר בן 7 שנים נגזר עליו קנס של 300,000 ₪; על **עאסם**, שגם מעמדו בארגון היה בכיר יותר וגם לחובתו עבר פלילי, הוטל מאסר בן 6 שנים ו-10 חודשים, וקנס של 250,000 ₪. על **שלום**, שהורשע רק כמסייע, שלא היה לו נתח ברווחים, ושנחשב חיצוני לקבוצה, נגזרו 6 שנות מאסר בפועל וקנס של 200,000 ₪.

בהשוואה לאלה, דומה כי מעמדו של הנאשם אינו נופל משל שלום, וחרף האמור - עונש המאסר שנגזר עליו נמוך יותר. הדבר מלמד כי יתכן שעונשו של הנאשם אכן נוטה מעט לקולא, ויש לתת לכך ביטוי מסוים בקנס.

יש לזכור, כי סעיף 40 לחוק העונשין קובע שיש להתחשב במצבו הכלכלי של נאשם בעת קביעת המתחם. כאן אין לי אלא להפנות לדברי כב' השופט גורפינקל בהתייחס לאנדרו, ולציין שהקנסות שנגזרו על אנדרו והאחרים מתחשבים עד מאד במצבם הכלכלי של הנאשמים, שהוא, כך מתברר, רעוע. אציין כי הנאשם לא הביא כל ראיות לגבי מצבו הכלכלי, ואני מסתמכת רק על דבריו. בהתחשב באלה, נראה לי שקנס של 225,000 ₪ מביא בחשבון את כל השיקולים הצריכים לעניין.

סיכום

20. לאור כל האמור, החלטתי לכבד את הסדר הטיעון, ואני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 5.5 שנות מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו (מיום 23.2.15);

ב. מאסר בן 18 חודשים, אך הנאשם לא ישא עונש זה אלא אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר יעבור עבירת רכוש, או עבירת מס, או עבירת מרמה לרבות זיוף, או עבירה של הלבנת הון, כולן מסוג פשע.

מאסר בן 6 חודשים, אך הנאשם לא ישא עונש זה אלא אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר יעבור עבירת

רכוש, או עבירת מס, או עבירת מרמה לרבות זיוף, כולן מסוג עוון.

ג. קנס בסך 225,000 ₪, או 8 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-20 תשלומים, שווים ורצופים, החל ביום 1.10.17 ובכל 1 בחודש, בחודשים שלאחר מכן. אי תשלום שני תשלומים במועד יגרור העמדת כל יתרת הסכום לפרעון מיידי.

זכות ערעור כדין.

ניתן היום, ה' כסלו תשע"ז, 05 דצמבר 2016, בנוכחות הצדדים.

[1] עאסם חשוב לטיעונים לעונש של ההגנה

[2] כנ"ל

[3] כנ"ל

[4] אציין, כי הסנגור דיבר על "שלום כהן", וגם עדים רבים דיברו על "שלום כהן", אלא שכתב האישום המתוקן מדבר על "שלום מאיר", וגם גזר הדין שהוגש לי הוא של "שלום מאיר". אני מניחה שמדובר באותו אדם, שאליו גם התייחסתי בסעיף 3, בתאור כתב האישום.